

A Körösök és a Berettyó puhatestűi (1902 — 1998)

Domokos Tamás - Lennert József

Abstract

Molluscs of the Körös and Berettyó Rivers (1902-1998): The authors presents the mollusc fauna of the Hungarian reach of the Körös and Berettyó Rivers. The article based on the monograph of Ernő Csiki (1902) and the database (946 data) of the Mihály Munkácsy Museum (Békéscsaba). The data were classified with UTM grid map. 35 snails and 14 shells are eurioc: *Viviparus acerosus*, *Lithoglyphus naticoides*, *Bithynia tentaculata*, *Lymnea stagnalis*, *Physella acuta*, *Planorbarius corneus*, *Planorbis planorbis*, *Unio pictorum*, *Unio tumidus*, *Unio crassus*, *Anodonta anatina*, *Anodonta cygnaea*, *Anodonta woodiana*. The following molluscs are rare in the investigated area: *Theodoxus prevostianus*, *Theodoxus fluviatilis*, *Valvata cristata*, *Valvata pulchella*, *Melanopsis parreyssi*, *Physa fontinalis*, *Anisus leucostoma*, *Anisus vorticulus*, *Bathyomphalus contortus*, *Ancylus fluviatilis*. The fluvial species are quite rare in the area. The distribution of some typical species are shown by UTM grid map. The holarctic and palearctic elements dominate the area. The most frequent trophical level is the omnivore.

Kulcsszavak: Körös régió, Berettyó, összefoglaló malakofaunisztika, UTM, állatföldrajz, trofitás

Bevezetés

A Körösök Mollusca faunájáról a közelmúltban több cikk jelent meg, de a Körösök Mollusca-faunájáról összefoglaló dolgozat még nem készült. E tény és a századvég közelsége adta az ötletet, hogy a Körösökben és a Berettyóban élő puhatestűek irodalmi és múzeumi adattári adatait összegezzük és összedolgozzuk. A feldolgozás segítségével - legalább is reményeink szerint - átfogó képet kaphatunk a terület megkutatottságáról, faji összetételéről, a dominancia és a konstancia viszonyokról, egyes fajok terjedéséről, esetleges visszaszorulásáról.

Az irodalmi adatok összegyűjtése során meglepődve tapasztaltuk, hogy a 70-es évek előtt milyen kevés jól azonosítható adatot közöltek. Az első adatokat Csiki Ernő 1902-ben megjelent monográfiája szolgáltatta. E mű Szeghalom illetve Füzesgyarmat térségéből, valószínűleg a Berettyóból gyűjtött *Planorbarius corneus* és *Planorbis planorbis* fajok előfordulását említi meg (Csiki E. 1902).

Soós Lajos összefoglaló malakofaunisztikai munkáiban a legtöbb faj esetében általánosan fogalmazott (Soós L 1943, 1955-1959). Például a *Planorbis planorbis* a síkságon és a dombvidéken nagyon közönséges. A Körösökre vonatkozólag csak néhány adatot közölt a gyűjtő, a gyűjtési idő és a gyűjtőhely pontos megjelölése nélkül.

Például a *Lymnaea palustris* a Sebes-Körösből (a helységnevének megjelölése nélkül), a *Sphaerium rivicolat* Békésről és a *Lithoglyphus naticoides* a Fehér-Körösből Békésről és Gerláról említette meg. A Fehér-Körösre vonatkozó adat valószínűleg a Holt-Fehér-Körösre vonatkozik, hiszen a Körösök szabályozása óta a Fehér- és a Fekete-Körös Doboz közelében egyesül, és a mesterséges élő ág elkerüli Gerlát és Békést.

A Körösök malakológiai feltárásának első nagyobb mennyiségű közölt adatot szolgáltató időszaka a 70-80-as évek fordulója. Varga András 1980-ban és 1981-ben 3 cikkben ismertette a miskolci Herman Ottó Múzeumba került Vásárhelyi István gyűjtemény faunisztikai adatait. Vásárhelyi István 1952 augusztusában és szeptemberében gyűjtött Gyulán a Fekete-Körösből. Így ezek a legkorábbi, jól azonosítható faunisztikai adatok a Körösökből (8 tétel a miskolci Herman Ottó Múzeum, 5 tétel pedig a gyöngyösi Mátra Múzeum gyűjteményében található) (Varga A. 1980/a, Varga A. 1980/b, Varga A. 1981). Az 1979-ben Pintér L. - Richnovszky A. - Szigethy A. "A magyarországi recens puhatestűek elterjedése", majd 1979-1980-ban a faunakötet kiegészítései és Richnovszky A. - Pintér L. "A vízcisgák és kagylók kishatározója" című munkája jelent meg. Ismereteink szerint e munkák elsősorban Kovács Gyula és Varga András adatait közölték, így a Körösök malakológiai feltárását a 60-as években ők indították el. Kovács Gyula 1980-ban megjelent "Békés megye Mollusca faunájának alapvetése" című dolgozatából a későbbiekben vázolt feldolgozási koncepció alapján 8 gyűjtési pontról származó 87 tételnyi adatát használtuk fel.

A 80-as években - tudomásunk szerint - három dolgozat foglalkozott a Körösök puhatestű faunájával is (Domokos T. - Kovács Gy. 1985, Kovács Gy. - Domokos T. 1987, Domokos T. 1989).

A malakofaunisztikai kutatások az 1980-ban Réthy Zsigmond kezdeményezésére beinduló Békés Megye Természeti Képe kutatási programjának hatására, és a Körös-Maros NP. szerveződésével és létrejöttével látványosan felgyorsultak. A 90-es években a Körösök malakofaunájával már több dolgozat foglalkozott, mint a megelőző időszakokban (Domokos T. 1993, Sárkány-Kiss E. - F. Boloş - Nagy E. 1997, Lennert J. 1997, Varga A. - Csányi B. 1997, Juhász P. - Kiss B. - Olajos P. 1998)

Módszerek

Az irodalmi és múzeumi adatok összegyűjtése előtt tisztázni kellett, hogy milyen élőhelyekről származó adatokat dolgozzunk fel. Vizsgálatainkat a Hármás-, a Kettős-, a Fehér-, a Fekete-, a Sebes-Körös és a Berettyó magyarországi szakaszára korlátoztuk. Olyan gyűjtési adatokat dolgoztunk fel, amelyek a felsorolt folyószakaszok élővizéből és csak a gátak közé zárt hullámtéréből (pl. kubikgödrök, a természetes és mesterséges morotvák hullámtéri szakasza) származtak. A hullámtéri élőhelyek adatainak a feldolgozását az indokolja, hogy a rendszeresen beköszöntő áradások során kapcsolatba kerülnek az adott folyószakasz élőhelyeivel és életközösségeivel. A hullámtéren kívül elhelyezkedő morotvák adatait nem vettük figyelembe e kapcsolat hiánya miatt. Kivételt csak a Szarvasi-Holt-Körös adataival tettünk, ugyanis a Körösök e legnagyobb holtága rendszeres vízutánpótlást kap a Hármás-Körösből.

A feldolgozott adatokat folyószakaszonként, a hozzájuk tartozó UTM kódok segítségével közöljük. Az adatokat - az UTM számozásnak megfelelően - a Körös-torkolattól a folyásiránnyal ellentétesen haladva az országhatárig soroljuk fel, így a Körösök vízrendszerét érintő UTM négyzetek sorrendje a következő:

Hármas-Körös: DS 37 (torkolat) - DS 47 - DS 38 - DS 48 - DS 49 - DS 59 - DS 68 - DS 69 -
- DS 79 - DS 89 - DT 80 - DS 99 (a Kettős- és a Sebes-Körös összefolyása)
Sebes-Körös: DS 99 (torkolat) - ES 09 - ET 00 - ET 10 - ET 20 - ET 30 - ET 40 -
- ET 50 (országhatár)
Berettyó: ET 00 (torkolat) - ET 10 - ET 11 - ET 21 - ET 22 - ET 32 - ET 42 - ET 43 - ET 53 -
- ET 63 (országhatár)
Kettős-Körös: DS 99 (torkolat) - ES 09 - ES 08 - ES 18 - ES 17 - ES 27 (szanazugi összefolyás)
Fekete-Körös: ES 27 (torkolat) - ES 37 - ES 36 (országhatár)
Fehér-Körös: ES 27 (torkolat) - ES 26 (országhatár)

Egy adott faj egyedeiről az alábbiakban felsorolt adatokat közöljük: Az UTM négyzet kódja után minden esetben a közigazgatási terület megnevezése szerepel. Ezt követheti a gyűjtési pont részletesebb helymegjelölése. A kettőspont után a gyűjtés időpontja, zárójelben a gyűjtött egyedek száma szerepel. Ezt követi a gyűjtő nevének rövidítése, majd az adat származására utaló jelölés található. A gyűjtők nevének rövidítését a faunisztikai adatok előtti magyarázat, illetve az irodalmi adatok rövidítését az irodalomjegyzék tartalmazza. Ha azonos gyűjtési helyről, azonos adatközlőtől több különböző gyűjtési időpontú adat szerepel, ezeket pontosvesszővel különítettük el. Természetesen az adatokat csak az adott irodalomban szereplő pontossággal, kritika nélkül közöljük. Ha a felhasznált irodalom nem tartalmazott egyedszámot ezt (+) jelöltük. A teljesen hiányzó gyűjtési időpontot gondolatjellel (—), a részleges időpont hiányt kötőjellel (-) jeleztük. Ha az adott település több UTM négyzethez tartozik (pl. Sarkad ES 27 ill. 37) és az adatközlés pontatlansága miatt nem dönthető el a pontos UTM kód, akkor a települést a központjához közelebb eső UTM négyzetbe soroltuk. Például:

Viviparus (V.) acerosus: **Hármas-Körös: DS 37**: Szentes: — (+) SKE, SKBN; **DS 38**: Szelevény, Malom-zug: 95. 06. 27. (2) CSB, VCS; **DS 59**: Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (3) DT, MMM; Tiszaföldvár, Ózénzug: 89. 04. 09. (1) DT, MMM; **DS 68**: Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (7) DT, MMM; 95. 07. 27. (1) CSB, VCS; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (4) DT; 92. 06. 25. (5) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (5) LJ, LJ!

Az irodalmi adatok feldolgozását több tény is nehezítte. Egyik kézenfekvő probléma a nyomdatechnika ördöge, azaz a nyomdahiba. Például Kovács Gyula "Békés megye Mollusca-faunájának alapvetése" című munkájában a *Physa acuta* Szarvas: Holt-Körös, 1975. 08. 27. gyűjtési adata téves, ugyanis a gyűjtési naplója alapján a gyűjtés helyes időpontja 1975. 02. 27. Egy másik hiba: Lennert József "A Hármas-Körös békésszentandrás duzzasztójának Mollusca faunája..." című dolgozatában a 2. táblázat jelei értelemzavaróan elcsúsztak. A felderített nyomdahibákra vagy adatpontosságokra az adatközlésnél ! jellel utalunk.

A másik probléma a mi nézőpontunkból adódóan hiányos adatközlés. Ez megnehezítette illetve nem tette lehetővé egyes adatok feldolgozását. Néhány példával illusztrálnánk "nehézségeinket". A Herman Ottó Múzeum Vásárhelyi István gyűjteményét három cikk ismerteti. Az 1959-ben a csak Gyula helységmegnevezésű *Viviparus contectus* és *Planorbarius corneus* adatot nem lehetett értékelni. Ugyanis a Fekete-, a Fehér-Körösből, a gyulai Csónakázótóból esetleg valamelyik csatornából is származhattak a Vásárhelyi István által gyűjtött egyedek. A mi szempontunkból hiányos adatközlés miatt nem tudtuk értékelni Podani J. Szarvasról (DS 69) származó *Bithynia leachi* és *Lymnaea truncatula* adatát sem (Pintér L.- Szigethy A. 1980.). Kovács Gyulának Körösladányról, a Sebes-Körösből 4 adatát közlik az előbb idézett cikk szerzői. Kovács Gyula gyűjtési naplóját áttanulmányozva kiderült, hogy az *Acroloxus lacustris* és a *Segmentina nitidat* nem a folyóvízből, hanem a Folyás-érből gyűjtötte, így e két adatot nem vettük figyelembe. A másik két adatot (*Bithynea leachi* és *tentaculata*) a gyűjtési napló alapján pontosítva közöljük.

Újabb nehézséget okozott, hogy az adatok feldolgozását a Körös-Maros Nemzeti Park által használt UTM térkép alapján végeztük el. E térkép alapján több irodalomban szereplő adat "nem fért bele" a koncepciónkba. Például Sin K. 1978-ból, a gyomai Körös-ártérről származó 6 adata a DT 90-es UTM négyzetbe került (Pintér L. - Szigethy A. 1979). A térképünk szerint a DT 90-es négyzet határa 2-2,5 km-re van az élő folyótól, ezért nem vettük figyelembe e hat adatot.

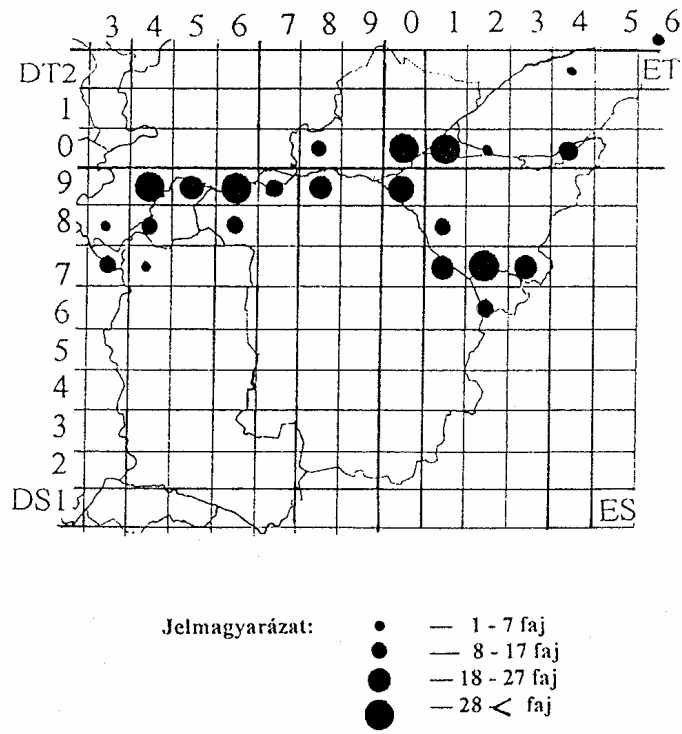
Gyakran előfordult, hogy ugyanaz az adat több irodalomban is szerepelt. Például Vásárhelyi István adatait Varga A., Pintér L. és Szigethy A. is közölte (Varga A. 1980-81, Pintér L. - Szigethy A. 1979). A félreinformáló adatfelhalmozódás elkerülése végett minden többször előforduló adatot csak egyszer említünk meg, általában az első irodalomra hivatkozva. A "térképkötet" és a "vízi csigák és kagylók határozója" egy évben, 1979-ben jelent meg. Mivel mindkét mű szerzője Pintér L. és Richnovszky A. is, és az adataik túlnyomóan megegyeznek, ezért az egyező adatokat közös jellel láttuk el (PRSZ-RP).

Eredmények

A Körösökből - az eddig feldolgozott adatok alapján - 49 Mollusca-faj (35 csiga és 14 kagylófaj) egyede került elő.

A Körösök és a Berettyó vízrendszere - az adatfeldolgozási koncepciónk alapján - 34 UTM négyzetet érint, amelyekből 11 nem tartalmazott malakológiai adatot. A Hármas-, a Kettős-, a Fehér- és a Fekete-Körös területe jól feltártnak tekinthető, hiszen csak a Sebes- és Kettős-Körös összefolyását tartalmazó DS 99-es, a Kettős-Körös mezőberényi szakaszát tartalmazó ES 08-as és a Fekete-Körös országhatári szakaszát tartalmazó ES 36-os négyzet adatmentes. A Sebes-Körös és a Berettyó területének csak torkolati része (ET 00, ET10) a jól feltárt, a többi szakaszuk gyakorlatilag ismeretlen (1. ábra és 1. táblázat). A legtöbb fajt tartalmazó UTM négyzetek uralkodó részében (DS 49, DS 69, ES 09, ES 18, ES 27, ET 00, ET 10) olyan települések vannak, amelyek közötti híddal vagy komppal rendelkeznek és általánosan jól megközelíthetőek. A jó közlekedési feltételek pedig lehetővé teszik a malakológiai gyűjtést.

1. ábra A Körösök és a Berettyó vízrendszerének összes puhatestű fajszáma.
 Fig. 1. Number of mollusc species in the Körös and Berettyó Rivers

1. táblázat: A Körösök és a Berettyó vízrendszerének csiga, kagyló és összes puhatestű fajszáma UTM négyzetek szerint.

Table 1. Number of snails, shells and total mollusc species in the Körös and Berettyó Rivers

UTM	Fajszám			UTM	Fajszám		
	csigák	kagylók	puhatestűek		csigák	kagylók	puhatestűek
DS 37	6	4	10	ES 27	24	11	35
DS 38	4	1	5	ES 36	-	-	-
DS 47	4	1	5	ES 37	16	9	25
DS 48	9	1	10	ET 00	22	11	33
DS 49	19	10	29	ET 10	19	10	29
DS 59	20	6	26	ET 11	-	-	-
DS 68	5	5	10	ET 20	3	1	4
DS 69	28	12	40	ET 21	-	-	-
DS 79	8	0	8	ET 22	-	-	-
DS 89	20	6	26	ET 30	-	-	-
DS 99	-	-	-	ET 32	-	-	-
DT 80	5	5	10	ET 40	3	5	8
ES 08	-	-	-	ET 42	1	1	2
ES 09	16	3	19	ET 43	-	-	-
ES 17	12	6	18	ET 50	-	-	-
ES 18	7	5	12	ET 53	-	-	-
ES 26	8	3	11	ET 63	0	1	1

A vízrendszerben illetve annak egyes folyószakaszaiban előforduló fajokat és a figyelembe vett 946 adat megoszlását az 2. táblázat tartalmazza. A táblázatban a csak 1980 előtt előkerült fajt Ø, az 1980 után gyűjtött fajt ⊕, mindkét időszakban előkerült fajt ⊗ jellel jelöltük.

2. táblázat: A Körösökben és a Berettyóban előkerült Mollusca-fajok előfordulásának és adatszámának folyószakaszonkénti megoszlása (csak 1980 előtt: Ø, csak 1980 után: ⊕, mindkét időszakban előkerült: ⊗)

Table 2. Number of different mollusc species against the different reach of rivers (before 1980: Ø, after 1980: ⊕, both term: ⊗)

FAJNÉV	Hármas-Körös	Kettős-Körös	Fehér-Körös	Fekete-Körös	Sebes-Körös	Berettyó	össz-adatszám
Gastropoda – Csigák							
Theodoxus prervostianus	—	—	—	—	∅ - 1	—	1
Theodoxus fluviatilis	⊕ - 5	—	—	—	—	—	5
Viviparus contectus	⊕ - 3	—	—	—	⊕ - 1	⊕ - 1	5
Viviparus acerosus	⊗ - 29	⊗ - 9	⊕ - 2	⊕ - 10	⊗ - 6	⊕ - 5	61
Valvata cristata	∅ - 1	—	—	∅ - 1	—	—	2
Valvata piscinalis	⊗ - 11	⊗ - 2	⊕ - 1	⊗ - 4	⊗ - 6	⊕ - 2	26
Valvata pulchella	⊕ - 2	—	—	—	—	—	2
Valvata naticina	⊕ - 7	⊕ - 4	—	—	⊕ - 2	⊕ - 3	16
Lithoglyphus naticoides	⊗ - 27	⊗ - 8	⊕ - 5	⊗ - 16	⊗ - 10	⊗ - 7	73
Bithynia tentaculata	⊗ - 23	⊗ - 5	—	⊕ - 5	⊗ - 9	⊕ - 5	47
Bithynia leachi	⊗ - 16	⊕ - 1	—	—	∅ - 1	⊕ - 1	19
Melanopsis parreyssi	—	—	—	—	∅ - 1	—	1
Acroloxus lacustris	⊗ - 8	⊕ - 1	—	—	⊕ - 1	—	10
Lymnaea stagnalis	⊗ - 21	⊗ - 6	⊕ - 1	⊕ - 5	⊗ - 6	⊕ - 1	40
Lymnaea palustris	⊗ - 15	—	—	∅ - 1	—	⊕ - 2	18
Lymnaea truncatula	⊗ - 3	∅ - 2	—	⊗ - 6	—	—	11
Lymnaea auricularia	⊗ - 9	⊗ - 4	⊕ - 1	⊕ - 5	⊕ - 5	⊕ - 2	26
Lymnaea peregra	⊗ - 20	⊕ - 4	—	⊕ - 3	⊗ - 6	⊗ - 2	35
Physa fontinalis	⊕ - 1	⊕ - 3	—	—	—	⊕ - 1	5
Physella acuta	⊗ - 16	⊗ - 4	⊕ - 1	⊗ - 12	⊗ - 3	⊕ - 3	39
Planorbarius corneus	⊗ - 24	⊗ - 7	⊕ - 1	⊗ - 9	⊗ - 5	⊗ - 6	52
Planorbis planorbis	⊗ - 21	⊗ - 5	⊕ - 1	⊗ - 12	⊗ - 6	⊕ - 2	47
Anisus septemgyratus	⊕ - 3	—	—	⊗ - 5	⊕ - 1	⊕ - 1	10
Anisus leucostoma	⊕ - 2	—	—	—	—	—	2
Anisus spirorbis	⊗ - 16	∅ - 1	—	⊗ - 5	∅ - 3	—	25
Anisus vortex	⊗ - 17	⊕ - 2	—	⊗ - 6	⊕ - 1	⊕ - 2	28
Anisus vorticulus	⊕ - 4	—	—	—	⊕ - 1	—	5
Bathyomphalus contortus	—	—	—	∅ - 1	—	—	1
Gyraulus albus	⊗ - 18	⊕ - 3	—	⊗ - 5	⊗ - 5	⊕ - 1	32
Gyraulus laevis	⊕ - 3	—	—	⊕ - 3	⊕ - 2	—	8
Gyraulus crista	∅ - 3	—	—	⊗ - 4	—	—	7
Hippeutis complanatus	⊗ - 6	—	—	⊗ - 4	—	—	10
Segmentina nitida	⊕ - 1	—	—	∅ - 2	—	—	3
Ancylus fluviatilis	—	—	—	⊕ - 1	—	—	1
Ferrissia wautieri	⊗ - 5	⊕ - 2	—	⊕ - 4	∅ - 2	—	13
Csigák össz-fajszáma	31	19	8	24	23	18	—
Csigák összadatszáma	340	73	13	129	84	47	686

FAJNÉV	Hármas-Körös	Kettős-Körös	Fehér-Körös	Fekete-Körös	Sebes-Körös	Beretyó	össz-adat-szám
Lamellibranchiata – Kagylók							
Unio pictorum	⊗ - 9	⊗ - 3	—	⊗ - 7	⊗ - 7	⊗ - 4	30
Unio tumidus	⊗ - 8	⊗ - 3	—	⊗ - 10	⊗ - 7	⊗ - 5	33
Unio crassus	⊗ - 8	⊗ - 6	⊗ - 2	⊗ - 11	⊗ - 7	⊗ - 3	37
Anodonta anatina	⊗ - 12	⊗ - 3	—	⊕ - 4	⊗ - 7	⊕ - 1	27
Anodonta cygnea	⊗ - 6	⊕ - 1	⊕ - 1	⊗ - 2	⊗ - 5	⊕ - 1	16
Anodonta woodiana	⊕ - 9	⊕ - 2	⊕ - 1	⊕ - 6	⊕ - 8	⊕ - 2	28
Pseudanodonta complanata	⊕ - 2	⊗ - 2	—	⊗ - 4	⊗ - 6	⊕ - 2	16
Dreissena polymorpha	⊗ - 21	—	—	—	∅ - 2	—	23
Spherium corneum	⊕ - 3	—	—	—	⊕ - 1	⊕ - 2	6
Spherium lacustre	⊗ - 10	—	—	⊕ - 2	∅ - 4	—	16
Spherium rivicola	⊗ - 6	—	—	—	⊗ - 5	⊕ - 1	12
Pisidium amnicum	⊕ - 4	⊕ - 1	—	⊗ - 3	∅? - 1	⊕ - 2	11
Pisidium henslowanum	—	—	—	∅? - 1	—	—	1
Pisidium obtusale	—	—	—	∅? - 2	—	—	2
Pisidium indet.	—	—	—	⊕ - 1	⊕ - 1	—	2
Kagylók össz-fajszáma	12	8	3	11	12	10	—
Kagylók össz-adatszám	98	21	4	53	61	23	260
Puhatestűek össz-fajszáma	43	27	11	35	35	28	—
Puhatestűek össz-adatszám	438	94	17	182	145	70	946

Az 2. táblázat adatainak értékelése alapján megállapítható, hogy fajszám szempontjából a legjobban megkutatott szakasznak a Hármas-Körös, legkevésbé feltártnak a Fehér-Körös tekinthető (3. táblázat). A Fehér-Körös szerény megkutatottságának elsődleges oka, hogy e folyó magyarországi szakasza rövid és végig mesterséges. A teljesen szabályozott, egyenes lefutású, meredek partú folyó nem vonzza a malakológusokat, de valószínűleg a puhatestűeket sem.

3. táblázat: A Körösök magyarországi vízrendszerének puhatestű faj- és adatszámja (S: fajszám, D: adatszám)

Table 3. Number of species and data in the different reach of rivers (S: number of species, D: number of data)

	Gastropoda		Lamellibranchiata		Mollusca	
	S	D	S	D	S	D
Hármas-Körös (91 km)	31	340	12	98	43	438
Kettős-Körös (37 km)	19	73	8	21	27	94
Fehér-Körös (10 km)	8	13	3	4	11	17
Fekete-Körös (24 km)	24	129	11	53	35	182
Fekete-Körös (24 km)	23	84	12	61	35	145
Berettyó (78 km)	18	47	10	23	28	70

Mindegyik folyószakaszban közönségesek, gyakran begyűjtöttek (domináns és konstans fajok) a következők: *Viviparus acerosus*, *Lithoglyphus naticoides*, *Bithynia tentaculata*, *Lymnaea stagnalis*, *Physella acuta*, *Planorbarius corneus*, *Planorbis planorbis*, *Unio* és *Anodonta* fajok. A *Bithynia tentaculata*, az *Unio pictorum* és *tumidus* és az *Anodonta anatina* fajokat még nem mutatták ki a Fehér-Körösből, ennek valószínűleg a Fehér-Körös szerény feltártsága az oka. Egy-két folyószakaszból és kis adatszámmal (6 alatt) kerültek elő, ezért ritkának, adventívnek tekinthetők a következő fajok: *Theodoxus* fajok, *Valvata cristata*, *Valvata pulchella*, *Melanopsis parreyssi*, *Anisus leucostoma*, *Anisus vorticulus*, *Bathyomphalus contortus*, *Segmentina nitida* és az *Ancylus fluviatilis*. A *Pisidium* fajok adatai valószínűleg a gyűjtési technika és nehéz meghatározásuk miatt hiányosak. A *Dreissena polymorpha* egyedeit csak a Hármas-Körösből és a Sebes-Körösből gyűjtötték, a többi folyószakaszból eddig még nem került elő e faj.

A Körösök vízrendszerében - az eddig feldolgozott adatok alapján - nem fordult elő az *Aplexa hypnorum* és a *Planorbis carinatus*. E két faj a Körösök hullámterén kívül megtalálható, így megjelenésükre számítani lehet a hullámterben is.

A Körösökben élő puhatestű faunát összehasonlítottuk állatföldrajzi, trofitási és habitat típusaik alapján. Az összevetés csak a Hármas-, a Fekete- és a Sebes-Körös faunájára terjedt ki, mivel e folyószakaszokról gyűlt össze elegendő faunisztikai adat (4. táblázat). Megállapítható, hogy a Körösök faunája - legalábbis a jelenlegi állapotukban - ökológiai szempontból hasonló. A csigafajok főként omnivor táplálkozásúak (14 - 22 faj), a kagylók természetesen szaprofág táplálkozásúak. Mindhárom vizsgált folyószakaszra jellemző, hogy kevés a kifejezetten folyóvízi fajok száma (6 - 8). A Mollusca-fajok nagyrésze folyóvízi és tavi élőhelyeket is elfoglaló, a vízáramlás és az oxigénellátottság szempontjából euriök faj (16 - 22). Sőt, jelentős a mocsári - időszakos mocsári fajok száma is (5 - 11) (4. táblázat). Ezt az állításunkat támasztja alá a 2. ábra is, ahol a folyóvízi *Lithoglyphus naticoides* és *Unio crassus* mellett a főként állóvizekre jellemző *Lymnaea stagnalis* és *Anodonta anatina* elterjedési adatait tüntettük fel. Az ábráról leolvasható, hogy az elterjedési adatokban nincs lényeges különbség. Állatföldrajzi elterjedés szempontjából dominálnak a holarktikus és a palearktikus fajok.

4. táblázat: A Körösök és a Berettyó vízi puhatestűinek különböző szempontú osztályozása
Table 4. Biogeographical, trophical and ecological classification of mollusc in the Körös and Berettyó Rivers

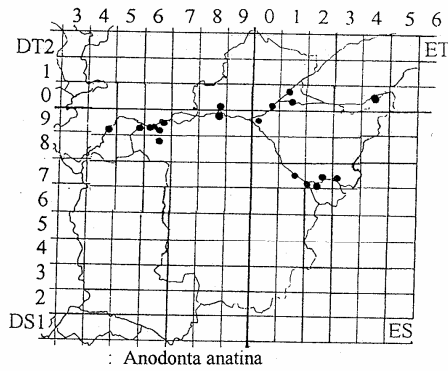
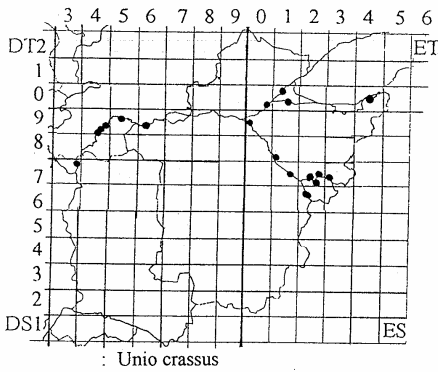
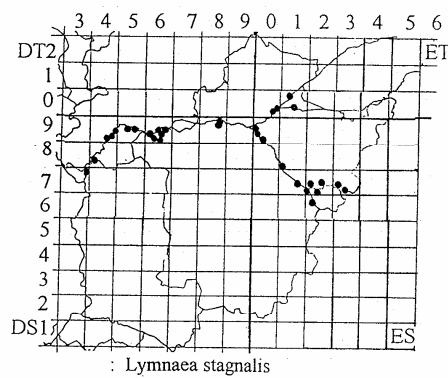
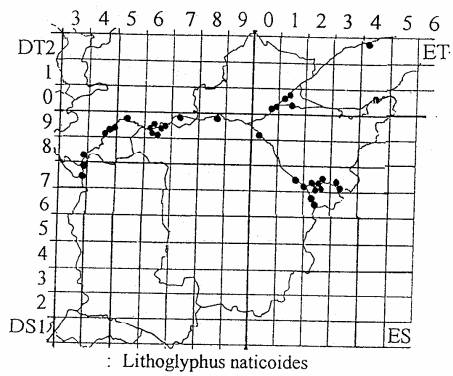
FAJNÉV	állatföldrajzi besorolás	táplálkozási típusok	habitat típusok
Lamellibranchiata - Kagylók			
<i>Unio pictorum</i>	Európai	SZ	F
<i>Unio tumidus</i>	Európai	SZ	S-F
<i>Unio crassus</i>	Európai	SZ	F
<i>Anodonta anatina</i>	európai-szibériai	SZ	S-F
<i>Anodonta cygnea</i>	európai-szibériai	SZ	S
<i>Anodonta woodiana</i>	kelet-ázsiai ?	SZ	-
<i>Pseudanodonta complanata</i>	közép és É-európa	SZ	F
<i>Dreissena polymorpha</i>	pontusi majd európai !	SZ	S-F
<i>Spherium corneum</i>	Palearktikus	SZ	S-F
<i>Spherium lacustre</i>	Palearktikus	SZ	P
<i>Spherium rivicola</i>	Európai (főleg közép és kelet)	SZ	S-F
<i>Pisidium amnicum</i>	Palearktikus	SZ	F
<i>Pisidium henslowanum</i>	Holarktikus	SZ	S-F
<i>Pisidium obtusale</i>	Holarktikus	SZ	P-Pp

FAJNÉV	Állatföldrajzi besorolás	táplálkozási típusok	habitat típusok
Gastropoda – Csigák			
Theodoxus prervostianus	reliktum	H!	-
Theodoxus fluviatilis	európai	O!	F
Viviparus contectus	európai	O	P-S
Viviparus acerosus	közép-európai (dunai)	O	P-S
Valvata cristata	palearktikus	SZ	P
Valvata piscinalis	palearktikus	SZ	S-F
Valvata pulchella	európai-szibériai	O	Pp
Valvata naticina	pontusi-balti	H!	F
Lithoglyphus naticoides	pontusi-balti?	O!	F
Bithynia tentaculata	palearktikus	O	S-F
Bithynia leachi	palearktikus	O	P
Melanopsis parreyssi	reliktum	-	-
Acroloxus lacustris	európai-szibériai	SZ	S
Lymnaea stagnalis	holarktikus	O	S
Lymnaea palustris	holarktikus	H	P
Lymnaea truncatula	holarktikus	H	S-P-Pp
Lymnaea auricularia	palearktikus	H	S
Lymnaea peregra	palearktikus	O	S-F
Physa fontinalis	holarktikus	O	S
Physella acuta	ny-európai-mediterrán, majd európai !	O	S-F
Planorbarius corneus	európai-szibériai	O	S
Planorbis planorbis	holarktikus	H	P
Anisus septemgyratus	k-európai-szarmata	H	P
Anisus leucostoma	palearktikus	O	Pp
Anisus spirorbis	palearktikus	O	Pp
Anisus vortex	európai-szibériai	O	S-P
Anisus vorticulus	közép- és kelet-európai	H	S
Bathyomphalus contortus	Palearktikus	O	S-P
Gyraulus albus	Holarktikus	O	S
Gyraulus laevis	holarktikus	O	S
Gyraulus crista	holarktikus	O	S
Hippeutis complanatus	palearktikus	H	S
Segmentina nitida	palearktikus	O	P
Ancylus fluviatilis	ny-palearktikus	O!	F(Q)
Ferrissia wautieri	közép-európai	O	S?

	Táplálkozási típusok				Habitat típusok						
	H	O	SZ	Hi	F	S-F	S	P-S	P	Pp	Hi
Hármas-K.	8	20	3	4	7	9	12	4	7	3	7
Fekete-K.	6	16	2	11	6	7	9	4	6	2	15
Sebes-K.	6	14	2	13	6	9	9	3	4	1	17
Körösök	9	22	3	1	8	10	12	5	7	4	3

2. ábra: A *Lithoglyphus naticoides*, a *Lymnaea stagnalis*, az *Unio crassus* és az *Anodonta anatina* előfordulási pontjai

Fig. 2. Distribution of *Lithoglyphus naticoides*, *Lymnaea stagnalis*, *Unio crassus* and *Anodonta anatina*

Megjegyzések néhány faj előfordulásához

• A védett *Theodoxus prevostianus* és a *Melanopsis parreyssi* egyedeit Körösladánynál gyűjtötték a Sebes-Körös uszadékából (Pintér L. et al. 1979). Mindkét faj házai a romániai Püspökfürdőről, a Pece-patak közvetítésével tették meg a közel 80 km-es vízi utat (3. ábra). Tartós megtelepedésükkel területünkön nem számolhatunk, hiszen mindkét faj meleg forrásokhoz és kifolyóikhoz kötődő terciér reliktumfaj (Domokos T. 1997).

A *Theodoxus fluviatilis* a 90-es években telepedhetett meg, majd terjedt el (4 gyűjtési pont - 3. ábra) a Hármaskörösben (Lennert J. 1997). Valószínűleg a Tiszából az összekötő főcsatornák közvetítésével került be a Körösbe. Nyáron ugyanis a felhasznált vízkészlet 78-83 %-a érkezik a Tiszából (Goda P. 1994).

A *Valvata pulchella* házai a Hármaskörösből, 2 gyűjtési helyről kerültek elő, mindkét esetben 1-1 példányban: Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15.; Szarvas, arborétum, Szarvasi-Holt-Körös: 90. 07. 15. A kisszámú adat és példányszám alapján megkérdőjelezhető e faj tényleges léte a Körösökben. A kunszentmártoni egyed emellett juvenilis, így esetleg egy torz növekedésű *Valvata piscinalis* is lehet.

Az *Anisus leucostoma* hazánk egyik legritkább vízcisiga-faja (3 ábra). A faj irodalmi adatai többnyire megbízhatatlanok, mert az *Anisus leucostoma* összekeverhető az *Anisus septemgyratus*-szal illetve fennáll a veszélye, hogy fosszilis példányokat recensként értékelnek (Richnovszky A. - Pintér L. 1979, Kozák J. - Sümegei P. 1994). A feldolgozás során csak két gyűjtési adata került elő: Hármaskörös: DS 69: Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (2), 97. 06. 29. (2) (Lennert J. 1997). Az uszadékából mindkét esetben csak kis példányszámban gyűjtöttük, ezért valószínűleg a mocsaras élőhelyéről bemosódott példányokat találtuk meg.

A *Viviparus contectus* és a *Valvata cristata* egyedei is kevés lelőhellyel szerepelnek (5 ill. 2 gyűjtőhely) (3. ábra). Ez a két faj is elsősorban gazdag növényzetű, mocsaras vízi élőhelyekre jellemző. Előfordulásuk alkalomszerű, a folyóvízi megtelepedésükre az *Anisus leucostomához* hasonlóan kicsi az esély.

A *Bathyomphalus contortus* 1 példányát Vásárhelyi István 1952. 09. 30-án gyűjtötte Gyulán (Varga A. 1980.). E példány valószínűleg a Fekete-Körösből származik, amit alátámaszt az, hogy másik 5 fajt is gyűjtött ebben az időpontban a Fekete-Körös gyulai szakaszán. A feldolgozott irodalmi és múzeumi adatok alapján jelenleg a Körösökben nem él ez a faj. Vásárhelyi által begyűjtött egyed valószínűleg nem recens, hanem a pleisztocén kori löszös üledékekből mosódott ki.

Az *Ancylus fluviatilis* megjelenése a Körösök magyarországi vízrendszerében meglepő, hiszen példányai elsősorban a középhegységi, tiszta vízű, gyors folyású patakok kövezetéről kerülnek elő. Kovács Gyula 1980 kora őszén a 148 db házat a városerdői közúti híd lábánál, a partvédő andezit kövekről gyűjtötte be. A gyűjtés időpontjában a Körös vize teljesen tiszta volt. Így valószínűleg a Fekete-Körös erdélyi vízgyűjtő területéről lesodródott és időlegesen megtelepült egyedeit találta meg (Kovács Gy. -Domokos T. 1985).

A védett *Valvata naticina* - a gyűjtési adatok alapján - a 80-as években jelent meg a Körösökben (Sebes-Körös, Köröstarcsa 1982), és a 90-es évekre terjedt el (12 gyűjtési pont - 16 gyűjtési adat), viszonylag gyakorivá vált, de kis egyedszámban gyűjthető (4. ábra).

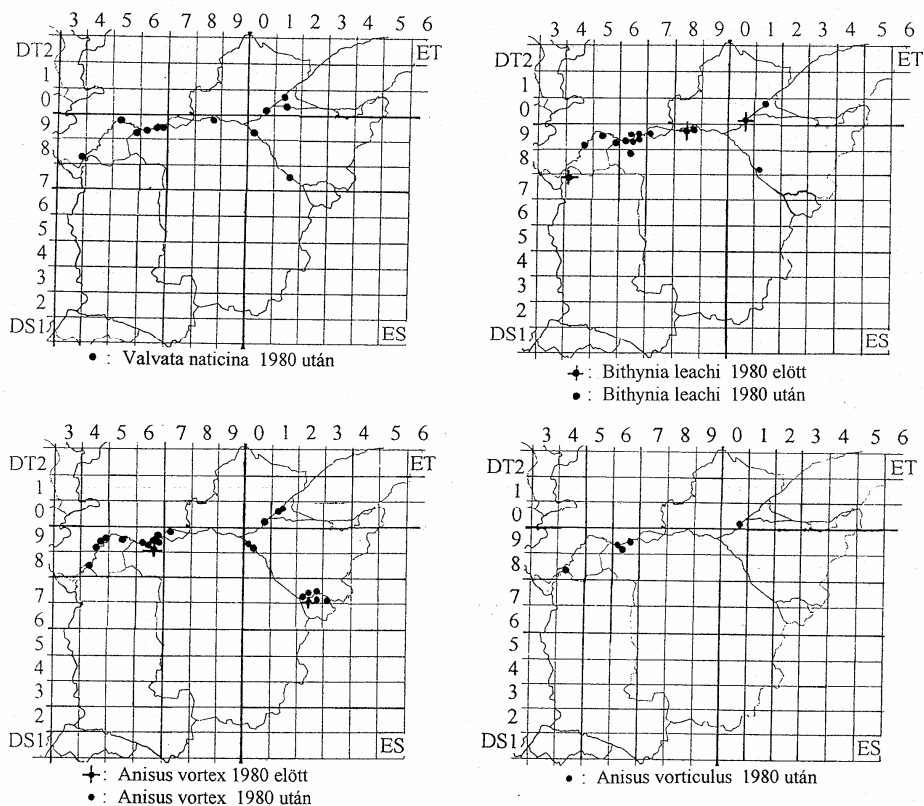
A *Bithynia leachi* egyedeit 1980 előtt csak 3 alkalommal gyűjtötték, viszont 1988 után 16 gyűjtési adata vált ismertté (4. ábra).

Az *Anisus vortex* és *vorticulus* fajok gyűjtési adatainak száma jelentősen megnőtt az 1980 utáni időszakban (1980 előtt 2 pontról 4 A. vortex adat; 1980 után 21 pontról 24 A. vortex adat és 5

4. ábra: A *Valvata naticina*, a *Bithynia leachi*, az *Anisus vortex* és az *A. vorticulus* előfordulási pontjai

Fig. 4. Distribution of *Valvata naticina*, *Bithynia leachi*, *Anisus vortex* and *A. vorticulus*

Faunisztikai adatok

A Körösök vízrendszerében előfordult fajokat Pintér L. 1984-ben megjelent "Magyarország recens puhatestűinek revideált katalógusa (Mollusca)" alapján rendszertani sorrendben közöljük.

A faunisztikai adatsorban használt rövidítések:

A gyűjtők: BBK: Bába Károly, BK: Bánkúti Károly, CSB: Csányi Béla, DT: Domokos Tamás, HL: Homoki Lajos, JP: Juhász Péter, KM: Kakukk Márton, KÁ: Kiss Árpád, KB: Kiss Béla, KGY: Kovács Gyula, KT: Kovács Tibor, LJ: Lennert József, OP: Olajos Péter, PE: Petró Ede, PJ: Podani János, SKE: Sárkány-Kiss Endre, VA: Varga András, VI: Vásárhelyi István.

Az irodalmi adatok rövidítése az irodalomjegyzékben szerepel. A gyűjtemények közül a következők szolgáltattak adatokat: *BK*: Bába Károly magángyűjteménye, *MAM*: a gyöngyösi Mátra Múzeum Mollusca gyűjteménye, *MMM*: a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum Mollusca gyűjteménye. Ezúttal szeretnénk megköszönni az adatszolgáltatást Bába Károlynak és Varga Andrásnak.

Gastropoda

Theodoxus (Th.) prevostianus (C. Pfeiffer): **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány, uszadék: — (+) — , *PRSZ-RP*

Theodoxus (Th.) fluviatilis (Linné): **Hármas-Körös: DS 37**: Szentes: — (+) SKE, *SKBN*; **DS 59**: Mesterszállás, szivattútelep: 94. 04. 08. (1) KT, *MAM*; Öcsöd, Nagykunsági- főcsatorna, 2. befolyás: 95. 05. 25. (8) BK-KT, *MAM*; **DS 69**: Békésszentandrás, duzzasztó: 96. 07. 12. (5) LJ; 97. 06. 29. (12) LJ, *LJ* !

Viviparus (V.) contectus (Millet): **Hármas-Körös: DS 49**: Öcsöd-Kungyalu, Gyüger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 59**: Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Sebes-Körös: ET 10**: Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*

Viviparus (V.) acerosus (Bourguignat): **Hármas-Körös: DS 37**: Szentes: — (+) SKE, *SKBN*; **DS 38**: Szelevény, Malom-zug: 95. 06. 27. (2) CSB, *VCS*; **DS 48**: Kunszentmárton, holtág: — (+) — , *PRSZ-RP*; **DS 49**: Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (6) DT, *MMM*; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (5) DT, *MMM*; **DS 59**: Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (3) DT, *MMM*; Tiszaföldvár, Őzénzug: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; **DS 68**: Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (7) DT, *MMM*; Békésszentandrás, rév: 95. 07. 27. (1) CSB, *VCS*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (4) DT; 92. 06. 25. (5) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (5) LJ, *LJ* !; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) — , *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (15) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (12) DT, *DT/93*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (2) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (4) DT, *DT/93*; Szarvas, Halásztelek: 95. 09. 12. (1) CSB, *VCS*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 79**: Mezőtúr, Perespuszta - Peresi holtág: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; Mezőtúr, Berettyó torok felett: 97. (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89**: Gyoma: — (+) — , *PRSZ-RP*; Gyoma: 70. 08. 14. (2) KGY, *KGY/80*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (16) DT; 93. 06. 22. (11) DT, *MMM*; Gyoma: 95. 06. 27. (5) CSB, *VCS*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (3) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (5) KGY, *KGY/96*; Köröstarcsa, 47-es út: 95. 06. 27. (3) CSB; 95. 09. 12. (2) CSB, *VCS*; **ES 18**: Békés: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **ES 17**: Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (2) VA, *MAM*; Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ES 27**: Doboz: — (+) — , *PRSZ-RP*; Doboz: 64. 05. 15. (21) KGY, *KGY/80*; **Fehér-Körös: ES 26**: Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; Gyula, közúti hídtól D-re: 95. 04. 22. (6) DT, *MMM*; **Fekete-Körös: ES 27**: Doboz, az összefolyástól vissza az első köves part: 80. 09. 21. (3) DT, *MMM*; Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (2) CSB, *VCS*; Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; Gyula-Gyulavári, Sitka: 94. 04. 16. (2) DT, *MMM*; Gyula, Városerdő: 95. 08. 17. (1) CSB, *VCS*; Gyula, Remetei-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Sarkad, Szanazugi erdő közelében: 86.

04. 12. (1) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (4) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (1) DT, *MMM*; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös**: **ET 00**: Körösladány: 79. 07. 05. (3) DT, *MMM*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (2) DT, *MMM*; Körösladány, 47-es út: 92. 05. 12. (15) CSB, *VCS*; Körösladány, híd: 97. (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 10**: Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; Szeghalom, Fok-köz: 95. 08. 17. (1) CSB, *VCS*; **Berettyó**: **ET 10**: Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (1) DT-HL, *MMM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 92. 05. 12. (1) CSB; 95. 06. 26. (1) CSB; 95. 08. 17. (1) CSB, *VCS*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Valvata (V.) cristata (O. F. Müller): **Hármas-Körös**: **DS 89**: Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Fekete-Körös**: **ES 27**: Gyula: 52. 09. 30. (2) VI, *MAM*

Valvata (Cincinna) piscinalis (O. F. Müller): **Hármas-Körös**: **DS 47**: Csongrád: — (+) —, *PRSZ*; **DS 59**: Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (15) DT, *MMM*; **DS 68**: Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (2) DT, *LJ !*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 11. 14. (4) KGY, *KGY/80*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (1) DT, *DT*; **DS 89**: Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyoma: 70. 08. 14. (2) KGY, *KGY/80*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 93. 06. 22. (1) DT, *MMM*; **Kettős-Körös**: **ES 09**: Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (3) DT, *MMM*; **ES 17**: Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (1) VA, *MAM*; **Fehér-Körös**: **ES 26**: Gyula, közúti hídtól D-re: 95. 04. 22. (1) DT, *MMM*; **Fekete-Körös**: **ES 27**: Gyula: 52. 09. 30. (2) VI, *VA/81*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (49) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (53) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (16) DT, *MMM*; **Sebes-Körös**: **ET 00**: Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány: 70. 05. 03. (4) KGY, *KGY/80*; Körösladány: 79. 07. 05. (4) DT, *MMM*; Körösladány: 79. 07. 07. (3) KGY, *KGY/96*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (3) DT, *MMM*; **ET 40**: Körösszakál: 92. 05. 12. (1) CSB, *VCS*; **Berettyó**: **ET 10**: Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (1) DT-HL, *MMM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 92. 05. 12. (1) CSB, *VCS*

Valvata (Cincinna) pulchella Studer: **Hármas-Körös**: **DS 49**: Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; **DS 69**: Szarvas, Arborétum, Szarvasi-Holt-Körös: 90. 07. 15. (1) DT, *MMM*

Valvata (Borysthenia) naticina Menke: **Hármas-Körös**: **DS 38**: Szelevény, Malom-zug: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; **DS 59**: Tiszaföldvár, Őzénzug: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 95. 07. 27. (4) CSB, *VCS*; Szarvas, Halásztelek: 95. 09. 12. (1) CSB, *VCS*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89**: Gyoma: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; **Kettős-Körös**: **ES 09**: Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (1) DT, *MMM*; Köröstarcsa, 47-es út: 95. 06. 27. (1) CSB; 95. 09. 12. (1) CSB, *VCS*; **ES 17**: Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Sebes-Körös**: **ET 00**: Körösladány, 47-es út: 92. 05. 12. (4) CSB, *VCS*; **ET 10**: Szeghalom, Fok-köz: 95. 08. 18. (5) CSB, *VCS*; **Berettyó**: **ET 10**: Szeghalom, Berettyó-híd: 92. 05. 12. (9) CSB; 95. 06. 26. (1) CSB, *VCS*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Lithoglyphus naticoides (C. Pfeiffer): **Hármas-Körös: DS 37:** Csongrád, Körös-torok: 95. 06. 27. (3) CSB, VCS; Szentés: — (+) SKE, SKBN; **DS 38:** Szelevény, Malom-zug: 95. 06. 27. (8) CSB, VCS; **DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (11) DT, MMM; Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (36) DT, MMM; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (8) DT, MMM; **DS 59:** Tiszaföldvár, Őzénzug: 89. 04. 09. (3) DT, MMM; **DS 69:** Békésszentandrás: — (+) —, PRSZ-RP; Békésszentandrás: 66. 08. 20. (5410) KGY, KGY/80; Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (89) DT, MMM; Békésszentandrás, rév: 95. 07. 27. (8) CSB, VCS; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (19) DT; 92. 06. 25. (20) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (3) LJ, LJ !; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, PRSZ-RP; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (4) KGY; 75. 11. 14. (6) KGY, KGY/80; Szarvas, Szarvas-Mezőtúri komp: 77. 08. 05. (1) VA, MAM; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (1) DT, DT/93; Szarvas, Halásztelek: 95. 09. 12. (16) CSB, VCS/97; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, JKO; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 79:** Mezőtúr, a Berettyó torok felett: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 89:** Gyoma: — (+) —, PRSZ-RP; Gyoma: 70. 08. 14. (20) KGY, KGY/80; Gyoma: 95. 06. 27. (6) CSB, VCS; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (1) DT, MMM; Köröstarcsa, 47-es út: 95. 06. 27. (6) CSB; 95. 09. 12. (16) CSB, VCS; **ES 17:** Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (151) VA, MAM; Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; **ES 27:** Doboz: — (+) —, PRSZ-RP; Doboz: 64. 05. 15. (210) KGY, KGY/80; Doboz, közúti híd: 76. 09. 12. (50) DT, KGY/80; **Fehér-Körös: ES 26:** Gyula, Gyulavári: 80. 07. 07. (21) DT, MMM; Gyula, közúti híd: 85. 07. 01. (14) KGY, KGY/96; Gyula, közúti hídtól D-re: 95. 04. 22. (1) DT, MMM; Gyula: 95. 06. 27. (9) CSB, VCS; Gyula: 94. - (+) SKE, SKBN; **Fekete-Körös: ES 27:** Doboz, Szanazug: 80. 07. 01. (20) KGY, KGY/96; Doboz, Szanazug, összefolyástól kb. 500m-re: 80. 07. 01. (78) DT, MMM; Gyula: — (+) —, PRSZ-RP; Gyula: 52. 09. 30. (10) VI, VA/80; Gyula, József A. Szanatórium: 62. 06. 24. (9) KGY, KGY/80; Gyula, József A. Szanatórium: 76. 09. 14. (5) VA, MAM; Gyula-Gyulavári, Sítka: 94. 04. 16. (2) DT, MMM; Gyula, Városerdő: 95. 06. 27. (1) CSB; 95. 09. 17. (24) CSB, VCS; Gyula, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; Sarkad: 67. 08. 18. (3) VA, MAM; Sarkad, Szanazugi erdő közelében: 86. 04. 12. (2) DT, MMM; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (6) DT, MMM; **ES 37:** Sarkad: — (+) —, PRSZ-RP; Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (17) DT, MMM; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, MMM; **Sebes-Körös: ET00:** Körösladány: — (+) —, PRSZ-RP; Körösladány: 69. 10. 30. (20) KGY, KGY/80; Körösladány: 79. 07. 07. (1) KGY, KGY/96; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (13) DT, MMM; Körösladány, 47-es út: 92. 05. 12. (25) CSB, VCS; **ET 10:** Szeghalom, Fok-köz: 95. 08. 17. (1) CSB; 95. 08. 18. (5) CSB, VCS; Szeghalom: 95. - (+) SKE, SKBN; **ET 40:** Körösszakál: 95. 06. 26. (1) CSB; 95. 09. 12. (8) CSB, VCS; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom: — (+) —, PRSZ-RP; Szeghalom, Berettyó-híd: 69. 10. 16. (14) KGY, KGY/80; Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (36) DT-HL, MMM; Szeghalom, Berettyó-híd: 92. 05. 12. (6) CSB, VCS; Szeghalom: 95. - (+) SKE, SKBN; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; **ET 42:** Berettyóújfalú: 95. 08. 17. (14) CSB, VCS

Bithynia (B.) tentaculata (Linné): **Hármas-Körös: DS 47**: Csongrád: — (+) —, *PRSZ-RP*; **DS 38**: Szelevény, Malom-zug: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; **DS 49**: Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (2) DT, *MMM*; Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; Öcsöd-Kungyalu, Gyüger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 59**: Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (3) DT, *MMM*; Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 68**: Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (7) DT, *MMM*; Békésszentandrás, rév: 95. 07. 27. (2) CSB, *VCS*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (6) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (3) LJ, *LJ!*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 02. 27. (19) KGY; 75. 11. 14. (20) KGY, *KGY/80*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (2) DT, *DT/93*; Szarvas, Halásztelek: 95. 09. 12. (4) CSB, *VCS*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 79**: Mezőtúr, Perespusztá - Peresi holtág: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; **DS 89**: Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (1) DT, *MMM*; Gyomaendrőd, Templom-zugi Holt-Körös: 97. (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (14) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (11) KGY, *KGY/96*; Köröstarcsa, 47-es út: 95. 06. 27. (2) CSB; 95. 09. 12. (1) CSB, *VCS*; **ES 27**: Doboz: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Fekete-Körös: ES 27**: Gyula-Gyulavári, Sitka: 94. 04. 16. (4) DT, *MMM*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (78) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (41) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 6 km-re: 95. 05. 25. (2) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (18) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: 79. 07. 05. (1) DT, *MMM*; Körösladány: 79. 07. 07. (4) KGY, *PSZ!*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (5) DT, *MMM*; Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 10**: Szeghalom, Fok-köz: 95. 08. 17. (4) CSB, *VCS*; Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 20**: Újiráz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 40**: Körösszakál: 95. 09. 12. (8) CSB, *VCS*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (16) DT-HL, *MMM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (1) CSB; 95. 08. 17. (2) CSB, *VCS*; Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Bithynia (B.) leachi (Sheppard): **Hármas-Körös: DS 47**: Csongrád: — (+) —, *PRSZ-RP*; **DS 49**: Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; **DS 59**: Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (21) DT, *MMM*; Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 68**: Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, duzzasztó: 92. 06. 25. (5) DT, *LJ!*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (3) DT, *DT/93*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (52) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (11) DT, *DT/93*; Szarvas, Halásztelek: 95. 09. 12. (1) CSB, *VCS*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 79**: Mezőtúr, Perespusztá - Peresi holtág: 95. 06. 27. (2) CSB, *VCS*; **DS 89**: Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (9) DT; 93. 06. 22. (3) DT, *MMM*; **Kettős-Körös: ES18**: Békés: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: 79. 07. 07. (1) KGY, *PSZ!*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (1) DT-HL, *MMM*

Melanopsis (Cantridomus) parreyssi Philippi: **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány, hordalék: — (+) —, *PRSZ-RP*

Acroloxus lacustris (Linné): **Hármas-Körös: DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (10) DT, *MMM*; **DS 59:** Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (39) DT, *MMM*; **DS 68:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (1) KGY; 75. 11. 14. (8) KGY, *KGY/80*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 79:** Mezőtúr, Perespuszta - Peresi holtág: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (75) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Lymnaea (Lymnaea) stagnalis (Linné): **Hármas-Körös: DS 37:** Szentés: — (+) SKE, *SKBN*; **DS 48:** Szelevény-Nagytőke, Iriszlói-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; Öcsöd-Kungyalu, Gyüégér-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 59:** Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; Tiszaföldvár, Ózénzug: 89. 04. 09. (8) DT, *MMM*; Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (3) DT, *MMM*; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (4) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (4) DT; 92. 06. 25. (1) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (1) LJ, *LJ!*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (1) DT, *DT/93*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (11) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (13) DT, *DT/93*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (3) DT; 93. 06. 22. (2) DT, *MMM*; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (11) DT, *MMM*; Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (12) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (3) KGY, *KGY/96*; **ES 18:** Békés: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **ES 17:** Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (8) VA, *MAM*; **ES 27:** Doboz: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Fehér-Körös: ES 26:** Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **Fekete-Körös: ES 27:** Doboz, az összefolyástól vissza az első köves part: 80. 09. 21. (2) DT, *MMM*; Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (1) CSB, *VCS/97*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (3) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (6) DT, *MMM*; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, kubikg.: 71. 04. 01. (15) KGY, *KGY/80*; Körösladány: 79. 07. 05. (1) DT, *MMM*; Körösladány: 79. 07. 07. (13) KGY, *KGY/96*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (5) DT, *MMM*; **ET 10:** Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (7) DT-HL, *MMM*

Lymnaea (Stagnicola) palustris (O. F. Müller): **Hármas-Körös: DS 48:** Szelevény-Nagytőke, Iriszlói-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 97. 06. 29. (2) LJ, *LJ!*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (1) KGY; 75. 02. 27. (2) KGY; 75. 11. 14. (12) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (8) DT, *DT/93*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (11) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (5) DT, *DT/93*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyoma: 70. 08. 14. (9) KGY, *KGY/80*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 93. 06. 22. (3) DT, *MMM*; **DT 80:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Fekete-Körös: ES 27:** Sarkad: 67. 08. 19. (1) VA, *MAM*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 08. 17. (1) CSB, *VCS*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Lymnaea (Galba) truncatula (O. F. Müller): **Hármas-Körös: DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; **DT 80:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **DS 89:** Gyoma, ártér: 70. 08. 14. (1) KGY, *KGY/80*; **Kettős-Körös: ES 17:** Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (32) VA, *MAM*; **ES 27:** Doboz: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula, József A. Szanatórium: 60. 04. 13. (3) KGY, *KGY/80*; Gyula-Gyulavári, Sitka: 94. 04. 16. (1) DT, *MMM*; Sarkad, Szanazugi erdő közelében: 86. 04. 12. (1) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 6 km-re: 95. 05. 25. (1) DT, *MMM*; **ES 37:** Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (3) DT, *MMM*

Lymnaea (Radix) auricularia (Linné): A PRSZ adatait nem vettük figyelembe, mert a fajhatározás bizonytalanságai miatt a faunakötet összevonva tartalmazza a *L. peregra* és *L. auricularia* fajok adatait. **Hármas-Körös: DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (2) DT, *MMM*; Öcsöd-Kungyalu, Gyüger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 59:** Tiszaföldvár, Ózénzug: 89. 04. 09. (4) DT, *MMM*; Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 95. 07. 27. (1) CSB, *VCS*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 11. 14. (1) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Szarvas-Mezőtúri komp: 77. 08. 05. (2) VA, *MAM*; **DS 89:** Gyoma: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (28) DT, *MMM*; Köröstarcsa, 47-es út: 95. 06. 27. (1) CSB, *VCS*; **ES 17:** Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (5) VA, *MAM*; Doboz, közúti híd lába: 76. 09. 12. (8) DT, *KGY/80*; **Fehér-Körös: ES 26:** Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula, Városerdő (közúti híd lábánál): 80. 09. 28. (1) KGY, *KGY/96*; Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (1) CSB, *VCS*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (19) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (13) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (6) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (6) DT, *MMM*; **ET 10:** Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; Szeghalom, Fok-köz: 95. 08. 17. (3) CSB, *VCS*; Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 20:** Újiráz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (6) DT-HL, *MMM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (1) CSB, *VCS*

Lymnaea (Radix) peregra (O. F. Müller): Az adatfeldolgozás során a *L. peregra* *peregra* és a *L. peregra* *ovata* alfajokat közösen értékeltük ki. **Hármas-Körös: DS 49:** Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; **DS 59:** Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (3) DT, *MMM*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (3) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (1) DT, *DT/93*; **DS 89:** Gyomaendrőd, Templom-zug: 93. 06. 22. (2) DT, *MMM*; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (2) DT, *MMM*; **Fekete-Körös: ES 27:** Doboz, az összefolyástól vissza az első köves part: 80. 09. 21. (1) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (10) DT, *MMM*; **ES 37:** Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: 79. 07. 05. (43) DT, *MMM*

Lymnaea peregra peregra: **Hármas-Körös: DS 69:** Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Sebes-Körös: ET 10:** Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Lymnaea peregra ovata: A PRSZ adatait nem vettük figyelembe, mert a fajhatározás bizonytalanságai miatt a faunakötet összevonva tartalmazza a *L. peregra* és *L. auricularia* fajok adatait. **Hármas-Körös: DS 48:** Kunszentmárton, Brenna-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 49:** Öcsöd-Kungyalu, Gyüger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 59:**

Tiszaföldvár, Őzénzug: 89. 04. 09. (2) DT, *MMM*; Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (3) DT; 92. 06. 25. (1) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (4) LJ, *LJ!*; Szarvas: — (+) —, *RP*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89**: Gyoma: — (+) —, *RP*; Gyoma, ártér: 70. 08. 14. (11) KGY, *KGy/80*; Gyomaendrőd, Templomzugi Holt-Körös: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (22) KGY, *KGy/96*; **ES 18**: Békés: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **ES 17**: Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: — (+) —, *RP*; Körösladány, kubikg.: 71. 04. 01. (125) KGY, *KGy/80*; Körösladány: 79. 07. 07. (8) KGY, *KGy/96*; **ET 10**: Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 20**: Újiráz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom: — (+) —, *RP*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Physa fontinalis (Linné): **Hármas-Körös: DS 69**: Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (10) DT, *DT/93*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (4) DT, *MMM*; Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (1) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (3) KGY, *KGy/96*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (1) DT-HL, *MMM*

Physella (Costatella) acuta (Draparnaud): **Hármas-Körös: DS 49**: Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; **DS 59**: Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; Tiszaföldvár, Őzénzug: 89. 04. 09. (6) DT, *MMM*; Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (1) DT, *MMM*; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (6) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (3) DT; 96. 07. 12. (+) LJ, *LJ*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 02. 27. (7) KGY, *KGy/80!*; Szarvas, Szarvas-Mezőtúri komp: 77. 08. 05. (70) VA, *MAM*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 77. 10. 11. (7) KGY, *KGy/80*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (1) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (1) DT, *DT/93*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89**: Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyoma, ártér: 70. 08. 14. (2) KGY, *KGy/80*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (66) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (60) KGY, *KGy/90*; **ES 18**: Békés: — (+) SKE, *SKBN*; **ES 17**: Doboz, közúti híd lába: 76. 09. 12. (3) DT, *KGy/80*; **Fehér-Körös: ES 26**: Gyula, közúti hídtól D-re: 95. 04. 22. (5) DT, *MMM*; **Fekete-Körös: ES 27**: Doboz, az összefolyástól vissza az első köves part: 80. 09. 21. (1) DT, *MMM*; Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula, József A. Szanatórium: 76. 09. 14. (7) VA, *MAM*; Gyula, Városerdő (közúti híd lábánál): 80. 09. 28. (2) KGY, *KGy/96*; Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (2) CSB, *VCS*; Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; Gyula-Gyulavári, Sitka: 94. 04. 16. (6) DT, *MMM*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (27) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (51) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 6 km-re: 95. 05. 25. (1) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (14) DT, *MMM*; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (3) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, kubikg.: 71. 04. 01. (20) KGY, *KGy/80*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (1) DT, *MMM*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (3) DT-HL, *MMM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (1) CSB, *VCS*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Physa sp.: **Kettős-Körös: ES 17**: Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (65) VA, *MAM*

Planorbarius corneus (Linné): **Hármas-Körös: DS 37:** Szentes: — (+) SKE, SKBN; **DS 48:** Szelevény-Nagytőke, Iriszlói-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, JKO; Kunszentmárton: — (+) —, PRSZ-RP; Kunszentmárton: 76. 08. 23. (1) KM, MAM; **DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (5) DT, MMM; Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (7) DT, MMM; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (6) DT, MMM; Öcsöd-Kungyalu, Gyüger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 59:** Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (1) DT, MMM; Tiszaföldvár, Ózénzug: 89. 04. 09. (18) DT, MMM; Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (2) DT, MMM; Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (3) DT, MMM; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (2) DT, MMM; Békésszentandrás, duzzasztó: 92. 06. 25. (1) DT; 97. 06. 29. (2) LJ, LJ!; Szarvas, Halásztelek: 89. 10. 07. (3) DT, MMM; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (77) DT, DT/93; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (29) DT, DT/93; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 89:** Gyoma, ártér: — (+) —, PRSZ-RP; Gyoma: 70. 08. 14. (20) KGY, KGY/80; Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (5) DT; 93. 06. 22. (3) DT, MMM; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (2) DT, MMM; Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (19) DT, MMM; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (2) KGY, KGY/96; **ES 18:** Békés: 94. - (+) SKE, SKBN; **ES 17:** Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (50) VA, MAM; Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO; **ES 27:** Doboz: — (+) —, PRSZ-RP; **Fehér-Körös: ES 26:** Gyula: 94. - (+) SKE, SKBN; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula: — (+) —, PRSZ-RP; Gyula, József A. Szanatórium: 60. 03. 13. (4) KGY, KGY/80; Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (1) CSB, VCS; Gyula-Gyulavári, Sitka: 94. 04. 16. (1) DT, MMM; Sarkad, Szanazugi erdő közelében: 86. 04. 12. (3) DT, MMM; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (13) DT, MMM; Sarkad, összefolyástól 6 km-re: 95. 05. 25. (2) DT, MMM; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (3) DT, MMM; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, MMM; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, PRSZ-RP; Körösladány, kubikg.: 69. 10. 30. (8) KGY, KGY/80; Körösladány: 79. 07. 05. (7) DT, MMM; Körösladány: 79. 07. (4) KGY, KGY/96; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (5) DT, MMM; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom: — (+) —, PRSZ-RP; Szeghalom: 60. 04. 05. (40) KGY, KGY/80; Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (2) DT-HL, MMM; Szeghalom: 95. - (+) SKE, SKBN; Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (1) CSB, VCS; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, JKO

Planorbis planorbis (Linné): **Hármas-Körös: DS 37:** Szentes: — (+) SKE, SKBN; **DS 48:** Szelevény-Nagytőke, Iriszlói-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (12) DT, MMM; Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (2) DT, MMM; **DS 59:** Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (8) DT, MMM; Tiszaföldvár, Ózénzug: 89. 04. 09. (11) DT, MMM; Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (14) DT, MMM; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (15) DT, MMM; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (4) DT, MMM; Békésszentandrás, duzzasztó: 97. 06. 29. (1) LJ, LJ!; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, PRSZ-RP; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 11. 14. (4) KGY, KGY/80; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (2) DT, DT/93; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (120) DT, DT/93; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (27) DT, DT/93; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, JKO; **DS 79:** Mezőtúr, Perespuszta - Peresi holtág: 95. 06. 27. (1) CSB, VCS; **DS 89:** Gyoma: — (+) —, PRSZ-RP; Gyoma: 70. 08. 14. (16) KGY, KGY/80; Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (5) DT; 93. 06. 22. (1) DT, MMM; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (6) DT, MMM; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (6) KGY, KGY/96; **ES 18:** Békés: 94. - (+) SKE, SKBN; **ES 17:** Doboz, közúti híd: 67. 08. 10. (41) VA, MAM; **ES 27:** Doboz: — (+) —, PRSZ-RP; **Fehér-Körös: ES 26:** Gyula: 94. - (+) SKE, SKBN; **Fekete-Körös:**

ES 27: Doboz, Szanazug, összefolyástól kb. 500m-re: 80. 07. 01. (4) DT, *MMM*; Doboz, az összefolyástól vissza az első köves part: 80. 09. 21. (2) DT, *MMM*; Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula, József A. Szanatórium: 60. 03. 13. (1) KGY, *KGY/80*; Gyula, Városerdő (közúti híd lábánál): 80. 09. 28. (5) KGY, *KGY/96*; Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (66) DT, *MMM*; Sarkad, Szanazugi erdő közelében: 86. 04. 12. (1) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (44) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 6 km-re: 95. 05. 25. (5) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (10) DT, *MMM*; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (2) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, kubikg.: 71. 04. 01. (1) KGY, *KGY/80*; Körösladány: 79. 07. 07. (2) KGY, *KGY/96*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (8) DT, *MMM*; **ET 10:** Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; Szeghalom, Fok-köz: 95. 08. 17. (1) CSB, *VCS*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (16) DT-HL, *MMM*; Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*

Anisus septemgyratus (Rossmässler): **Hármas-Körös: DS 49:** Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; **DS 59:** Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; **DS 69:** Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (1) DT, *LJ*; **Fekete-Körös: ES 27:** Doboz, Szanazug, összefolyástól kb. 500m-re: 80. 07. 01. (7) DT, *MMM*; Gyula: 52. 09. 30. (4) VI, *VA/80*; Gyula, Városerdő (közúti híd lábánál): 80. 09. 28. (1) KGY, *KGY/96*; Sarkad, Szanazugi erdő közelében: 86. 04. 12. (2) DT, *MMM*; **ES 37:** Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (1) DT, *MMM*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (1) CSB, *VCS*

Anisus leucostoma (Millet): **Hármas-Körös: DS 69:** Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (2) DT; 97. 06. 29. (2) LJ, *LJ*!

Anisus spirorbis (Linné): **Hármas-Körös: DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (61) DT, *MMM*; Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; **DS 59:** Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (6) DT, *MMM*; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (4) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (1) DT, *LJ*!; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 02. 27. (14) KGY; 75. 11. 14. (110) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Halásztelek: 89. 10. 07. (6) DT, *MMM*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (2) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, glicerica-carexes: 90. 09. 15. (2) DT, *DT/93*; **DS 89:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyoma, kubikg.: 70. 08. 14. (10) KGY, *KGY/80*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (62) DT; 93. 06. 22. (41) DT, *MMM*; **DT 80:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Kettős-Körös: ES 17:** Doboz, Közúti híd: 67. 08. 10. (1) VA, *MAM*; **Fekete-Körös: ES 27:** Doboz, Szanazug, összefolyástól kb. 500m-re: 80. 07. 01. (4) DT, *MMM*; Gyula: 52. 09. 30. (12) VI, *VA/81*; Gyula, Városerdő (közúti híd lábánál): 80. 09. 28. (5) KGY, *KGY/96*; **ES 37:** Sarkad: — (+) —, *RP*; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, kubikg.: 71. 04. 01. (1) KGY, *KGY/80*; Körösladány: 79. 07. 05. (6) DT, *MMM*

Anisus vortex (Linné): **Hármas-Körös: DS 48:** Szelevény-Nagytóke, Iriszlói-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (6) DT, *MMM*; Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (4) DT, *MMM*; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; **DS 59:** Öcsöd, 33-34 fkm: 89. 04. 09. (8) DT, *MMM*; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (59) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (35) DT; 92. 06. 25. (50) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (9) LJ, *LJ*!; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-

Körös: 75. 11. 14. (3) KGY; 77. 10. 11. (35) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (2) DT, *DT/93*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (92) DT, *DT/93*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (56) DT, *DT/93*; **DS 79**: Mezőtúr, Perespuszta - Peresi holtág: 95. 06. 27. (2) CSB, *VCS*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (10) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (8) KGY, *KGY/96*; **Fekete-Körös: ES 27**: Doboz, Szanazug, összefolyástól kb. 500m-re: 80. 07. 01. (9) DT, *MMM*; Gyula: 52. 09. 30. (1) VI, *VA/80*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (3) DT, *MMM*; Sarkad, Szanazugi erdő közelében: 86. 04. 12. (1) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (1) DT, *MMM*; **ES 37**: Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (6) DT, *MMM*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom, vasúti híd és a kernyei sziv.t. között: 88. 10. 15. (60) DT-HL, *MMM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (2) CSB, *VCS*

Anisus vorticulus (Troschel): **Hármas-Körös: DS 48**: Szelevény-Nagytőke, Iriszlói-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (3) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 92. 06. 25. (2) DT, *LJ 1*; Szarvas, Kis-berek, gliceria-carexes: 90. 09. 15. (4) DT, *DT/93*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (3) DT, *MMM*

Bathymphalus contortus (Linné): **Fekete-Körös: ES 27**: Gyula: 52. 09. 30. (1) VI, *VA/80*

Gyraulus (*Gyraulus*) *albus* (O. F. Müller): **Hármas-Körös: DS 47**: Csongrád, Körös part: — (+) —, *PRSZ-RP*; **DS 49**: Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; **DS 59**: Tiszaföldvár, Özénzug: 89. 04. 09. (11) DT, *MMM*; Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, duzzasztó: 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (1) LJ, *LJ 1*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (6) KGY; 75. 02. 27. (27) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Szarvas-Mezőtúri komp: 77. 08. 05. (10) VA, *MAM*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (1) DT, *DT/93*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (1) DT, *DT/93*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 79**: Mezőtúr, Perespuszta - Peresi holtág: 95. 06. 27. (9) CSB, *VCS*; **DS 89**: Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyoma, ártér: 69. 08. 18. (2) PJ, *MAM*; Gyoma: 70. 08. 14. (42) KGY, *KGY/80*; **DT 80**: Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, a közúti hídtól É-ra, rucaörömös: 82. - (54) DT, *MMM*; Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (4) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (24) KGY, *KGY/96*; **Fekete-Körös: ES 27**: Doboz, Szanazug, összefolyástól kb. 500m-re: 80. 07. 01. (74) DT, *MMM*; Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula, József A. Szanatórium: 60. 03. 13. (1) KGY, *KGY/80*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (27) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 6 km-re: 95. 05. 25. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, kubikg.: 69. 10. 30. (1) KGY, *KGY/80*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (5) DT, *MMM*; Körösladány, 47-es út: 92. 05. 12. (1) CSB, *VCS*; **ET 10**: Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (1) CSB, *VCS*

Gyraulus (*Torquis*) *laevis* (Alder): **Hármas-Körös: DS 48**: Szelevény-Nagytőke, Iriszlói-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (7) DT, *MMM*; **DS 89**: Gyomaendrőd, Templom-zug: 93. 06. 22. (1) DT, *MMM*; **Fekete-Körös: ES 27**: Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (32) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 6 km-re: 95. 05. 25. (10) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (4) DT, *MMM*; **Sebes-Körös:**

ET 00: Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 10:** Szeghalom, Bangókert felett: 86. 08. 23. (+) PE, *KD/87!*

Gyraulus (Armiger) crista Linné): **Hármas-Körös: DS 69:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 02. 27. (1) KGY; 75. 11. 14. (2) KGY, *KGY/80*;
Fekete-Körös: ES 27: Doboz, Szanazug, összefolyástól kb. 500m-re: 80. 07. 01. (3) DT, *MMM*;
Gyula: 52. 09. 30. (3) VI, *VA/80*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (1) DT, *MMM*;
Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (1) DT, *MMM*

Hippeutis complanatus (Linné): **Hármas-Körös: DS 59:** Tiszaföldvár, Özénzug: 89. 04. 09. (2) DT, *MMM*; **DS 69:** Békésszentandrás, rév: 89. 04. 09. (5) DT, *MMM*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 11. 14. (40) KGY, *KGY/80*; **DS 89:** Gyoma, ártér: 70. 08. 14. (2) KGY, *KGY/80*; **DT 80?:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula: 52. 09. 30. (1) VI, *VA/80*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (3) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (1) DT, *MMM*; Gyula-Gyulavári, összefolyástól 19 km-re: 97. 02. 12. (4) DT, *MMM*

Segmentina nitida (O. F. Müller): **Hármas-Körös: DS 89:** Gyomaendrőd, Templom-zug: 93. 06. 22. (1) DT, *MMM*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula, József A. Szanatórium: 62. 06. 14. (7) KGY, *KGY/80*

Ancylus fluviatilis O. F. Müller: **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula, Városerdő (közúti híd lábánál), a partvédő andezitkövekről: 80. 09. 28. (148) KGY, *DK/85*

Ferrissia wautieri (Mirolli): **Hármas-Körös: DS 49:** Öcsöd-Kungyalu, Gyüger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (7) KGY; 75. 02. 27. (13) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 11. 14. (2) KGY, *DK/85!*; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, közúti híd: 82. 09. 05. (9) DT, *MMM*; Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (35) KGY, *DK/85!*; **Fekete-Körös: ES 27:** Doboz, az összefolyástól vissza az első köves part: 80. 09. 21. (143) DT, *MMM*; Doboz, Szanazug, köves part: 80. 09. 21. (81) KGY, *DK/85!*; Gyula, Városerdő (közúti híd lábánál): 80. 09. 28. (2) KGY, *DK/85!*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, kubikg.: 69. 10. 30. (1) KGY, *KGY/80*

Lamellibranchiata

Unio pictorum (Linné): **Hármas-Körös: DS 59:** Tiszaföldvár, Özénzug: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; **DS 68:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (1) DT; 92. 06. 25. (1) DT, *LJ!*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89:** Gyoma: 70. 08. 14. (7) KGY, *KGY/80*; Gyoma, Körös-híd: 92. 05. 12. (4) CSB, *MAM*; **DT 80:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Kettős-Körös: ES 18:** Békés: — (+) SKE, *SKBN*; **ES 17:** Doboz, közúti híd: 74. 08. 10. (1) VA, *MAM*; Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula: 52. 08. 25. (1) VI, *MAM*; Gyula, József A. Szanatórium: 62. 06. 24. (2) KGY, *KGY/80*; Gyula, Városerdő: 92. 05. 12. (2) CSB; 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*;

Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (1) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (3) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: 69. 10. 30. (12) KGY, *KGY/80*; Körösladány: 92. 05. 12. (1) CSB; 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*; Körösladány, 47-es út: 92. 05. 12. (1) CSB, *MAM*; Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 10**: Szeghalom, közúti híd: 76. 10. 04. (2) VA, *MAM*; Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szeghalom, híd: 69. 10. 16. (8) KGY, *KGY/80*; Szeghalom: 95. 08. 17. (2) CSB, *MAM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Unio tumidus Retzius: **Hármas-Körös: DS 37**: Szentes: — (+) SKE, *SKBN*; **DS 49**: Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (6) DT, *MMM*; Öcsöd-Kungyalu, Gyüger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 68**: Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69**: Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (1) DT, *LJ !*; **DS 89**: Gyoma: 66. 04. 10. (2) KGY, *KGY/80*; **DT 80**: Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Kettős-Körös: ES 18**: Békés: 92. 08. 10. (+) KÁ, *BK*; **ES 17**: Doboz, közúti híd: 74. 08. 10. (4) VA, *MAM*; Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Fekete-Körös: ES 27**: Doboz, Szanazug: 80. 07. 01. (1) KGY, *KGY/96*; Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*; Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (2) DT, *MMM*; Gyula, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Sarkad: 65. 08. - (14) VA, *MAM*; Sarkad: 69. 05. - (10) VA, *MAM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (1) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (12) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: 79. 07. 07. (1) KGY, *KGY/96*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (1) DT, *MMM*; Körösladány: 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*; Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 10**: Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 40**: Körösszakál: 95. 09. 12. (3) CSB, *MAM*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szeghalom, híd: 69. 10. 16. (8) KGY, *KGY/80*; Szeghalom: 95. 08. 17. (3) CSB, *MAM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 42**: Berettyóújfalú: 92. 08. 14. (+) KÁ, *BK*

Unio crassus Retzius: **Hármas-Körös: DS 37**: Szentes: — (+) SKE, *SKBN*; **DS 49**: Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (2) DT, *MMM*; Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (7) DT, *MMM*; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (8) DT, *MMM*; **DS 59**: Öcsöd: — (+) —, *PRSZ-RP*; **DS 69**: Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (2) DT; 92. 06. 25. (3) DT; 96. 07. 12. (+) LJ, *LJ !*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (1) KGY, *KGY/96*; **ES 18**: Békés: 92. 08. 10. (+) KÁ, *BK*; Békés: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **ES 17**: Doboz: — (+) —, *PRSZ-RP*; Doboz, közúti híd: 74. 08. 10. (45) VA, *MAM*; Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Fehér-Körös: ES 27**: Gyula, Remete: — (+) —, *PRSZ-RP*; **ES 26**: Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **Fekete-Körös: ES 27**: Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Gyula: 52. 09. 30. (1) VI, *MAM*; Gyula, József A. Szanatórium: 60. 04. 14. (2) KGY; 62. 06. 24. (30) KGY, *KGY/80*; Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*; Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; Gyula, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Sarkad: 67. 08. 18. (2) VA, *MAM*; Sarkad, szanatórium: 74. 08. 09. (4) VA, *MAM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (1) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (11) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (6) DT, *MMM*; Körösladány: 92. 05. 12. (1) CSB; 92. 07. 14. (2) CSB, *MAM*; **ET 10**: Szeghalom, közúti híd: 76. 10. 04. (2) VA, *MAM*; Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; **ET 40**: Körösszakál: 95. 09. 12. (5) CSB, *MAM*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szeghalom, híd: 69. 10. 30. (4) KGY, *KGY/80*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Anodonta (Anodonta) anatina (Linné): **Hármas-Körös: DS 49:** Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (3) DT, *MMM*; **DS 59:** Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 68:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Békésszentandrás, duzzasztó: 92. 06. 25. (1) DT; 96. 07. 12. (+) LJ, *LJ!*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 11. 14. (1) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89:** Gyoma: 70. 08. 14. (5) KGY, *KGY/80*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (5) DT, *MMM*; **DT 80:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Kettős-Körös: ES 09:** Köröstarcsa, Mérgesi vízt. töltése: 82. 09. 17. (3) KGY, *KGY/96*; **ES 17:** Doboz, közúti híd: 74. 08. 10. (4) VA, *MAM*; **ES 27:** Doboz: 76. 09. 12. (+) KGY, *KGY/80*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (2) DT, *MMM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (2) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (5) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány: 71. 04. 01. (2) KGY, *KGY/80*; Körösladány: 92. 05. 12. (2) CSB; 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*; Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 10:** Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 40:** Körösszakál: 95. 09. 12. (1) CSB, *MAM*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Anodonta (Anodonta) cygnea (Linné): **Hármas-Körös: DS 49:** Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; **DS 69:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, HAKI: 88. - (+) KÁ, *BK*; **DS 89:** Gyoma: 70. 08. 14. (6) KGY, *KGY/80*; Gyomaendrőd, Templom-zug: 93. 06. 22. (1) DT, *MMM*; **DT 80?:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Kettős-Körös: ES 18:** Békés: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **Fehér-Körös: ES 26:** Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula: 52. 08. 25. (1) VI, *MAM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (1) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány: 69. 10. 30. (15) KGY, *KGY/80*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (2) DT, *MMM*; **ET 10:** Szeghalom, a szivattyúház előtt: 86. 08. 23. (+) BBK, *BK*; Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*

Anodonta (Sinanodonta) woodiana (Lea): **Hármas-Körös: DS 37:** Szentes: — (+) SKE, *SKBN*; **DS 49:** Ócsöd-Kungyalu, Gyünger-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 59:** Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 68:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Békésszentandrás, duzzasztó: 92. 06. 25. (2) DT; 96. 07. 12. (+) LJ, *LJ!*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, HAKI: 88. - (+) KÁ, *BK*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Kettős-Körös: ES 18:** Békés: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **ES 17:** Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Fehér-Körös: ES 26:** Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula, Városerdő: 92. 07. 14. (2) CSB, *MAM*; Gyula: 94. - (+) SKE, *SKBN*; Gyula, összefolyástól 1,2 km-re: 95. 04. 22. (9) DT, *MMM*; Gyula, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (15) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (8) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (1) DT, *MMM*; Körösladány: 92. 05. 12. (4) CSB; 92. 07. 14. (1) CSB, *MAM*; Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 10:** Szeghalom: 95. - (+) SKE, *SKBN*; Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 40:** Körösszakál: 92. 05. 12. (2) CSB; 95. 09. 12. (2) CSB, *MAM*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom: 95. 08. 17. (2) CSB, *MAM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Pseudanodonta complanata (Rossmässler): **Hármas-Körös: DS 49:** Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (1) DT, *MMM*; **DS 69:** Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Kettős-Körös: ES 17:** Doboz, közúti híd: 74. 08. 10. (1) VA, *MAM*; Doboz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Fekete-Körös: ES 27:** Gyula: 52. 08. 25. (3) VI, *MAM*; Sarkad: 67. 08. 17. (2) VA, *MAM*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (1) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (6) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *RP*; Körösladány: 69. 10. 30. (2) KGY, *KGY/80*; Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (1) DT, *MMM*; Körösladány: 92. 05. 12. (3) CSB; 92. 07. 14. (2) CSB, *MAM*; Körösladány, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom: — (+) —, *RP*; Szeghalom, híd: 69. 10. 16. (15) KGY, *KGY/80*

Dreissena polymorpha (Pallas): **Hármas-Körös: DS 37:** Szentes: — (+) SKE, *SKBN*; **DS 48:** Kunszentmárton, holtág: — (+) —, *PRSZ-RP*; **DS 49:** Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (23) DT, *MMM*; Öcsöd-Kungyalu, Gyüggér-zugi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 59:** Békésszentandrás, Siratói-Holt-Körös csatornája: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 68:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös, Erzsébetliget: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 69:** Békésszentandrás, Szarvas-Mezőtúri komp: 89. 04. 09. (1) DT, *MMM*; Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (9) DT; 92. 06. 25. (23) DT; 96. 07. 12. (+) LJ; 97. 06. 29. (1) LJ, *LJ !*; Békésszentandrás, rév: 95. 07. 27. (1) CSB, *MAM*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (82) KGY; 75. 11. 14. (120) KGY, *KGY/80*; Szarvas, Aranyosi-holtág, füzes: 89. 10. 07. (1) DT, *DT/93*; Szarvas, Halásztelek: 95. 09. 12. (3) CSB, *MAM*; Mezőtúr, Szarvas-Mezőtúri komp: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89:** Gyoma: 70. 08. 14. (11) KGY, *KGY/80*; Gyoma: 95. 06. 27. (2) CSB, *MAM*; **DT 80:** Gyoma: — (+) —, *PRSZ-RP*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány: 69. 10. 30. (15) KGY, *KGY/80*

Sphaerium (*Sphaerium*) *corneum* (Linné): **Hármas-Körös: DS 69:** Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (2) DT; 92. 06. 25. (1) DT; 96. 07. 12. (+) LJ, *LJ !*; **Sebes-Körös: ET 40:** Körösszakál: 92. 05. 12. (24) CSB, *MAM*; **Berettyó: ET 10:** Szeghalom, híd: 92. 05. 12. (4) CSB; 95. 06. 26. (1) CSB, *MAM*

Sphaerium (*Musculium*) *lacustre* (O. F. Müller): **Hármas-Körös: DS 47:** Csongrád, Körös-torok: — (+) —, *PRSZ-RP*; **DS 49:** Kunszentmárton, Csengedi-holtág: 88. 07. 15. (8) DT, *MMM*; **DS 59:** Tiszaföldvár, Őzénzug: 89. 04. 09. (3) DT, *MMM*; Öcsöd, Faluhelyi-holtág: 90. 09. 15. (33) DT, *MMM*; **DS 69:** Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 75. 11. 14. (10) KGY, *KGY/80*; Szarvas, VIII/2 gátórház, carexes: 90. 09. 15. (2) DT, *DT/93*; Szarvas, Aranyosi-Holt-Körös: 96. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **DS 89:** Gyomaendrőd, Templom-zug: 92. 08. 07. (2) DT; 93. 06. 22. (3) DT, *MMM*; **Fekete-Körös: ES 27:** Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (5) DT, *MMM*; **ES 37:** Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (2) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány, kubikg.: 71. 04. 01. (1) KGY, *KGY/80*; Körösladány: 79. 07. 05. (221) DT, *MMM/99*; Körösladány: 79. 07. 07. (68) KGY, *KGY/96*

Sphaerium (*Sphaeriastrum*) *rivicola* (Lamarck): **Hármas-Körös: DS 49:** Kungyalu, Takács-zug: 88. 07. 14. (2) DT, *MMM*; Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (1) DT, *MMM*; **DS 69:** Békésszentandrás, duzzasztó: 89. 10. 26. (2) DT; 92. 06. 25. (3) DT, *LJ !*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: — (+) —, *PRSZ-RP*; Szarvas, Szarvasi-Holt-Körös: 71. 11. 11. (1) KGY, *KGY/80*; **Sebes-Körös: ET 00:** Körösladány: — (+) —, *PRSZ-RP*; Körösladány: 69. 10. 31. (3) KGY, *KGY/80*;

Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (11) DT, *MMM*; **ET 10**: Szeghalom, Fok-köz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **ET 20**: Újiráz, híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*; **Berettyó: ET 63**: Pocsaj: 95. 06. 26. (4) CSB, *MAM*

Pisidium amnicum (O. F. Müller): **Hármas-Körös: DS 38**: Szelevény, Malom-zug: 95. 06. 27. (5) CSB, *MAM*; **DS 49**: Kungyalu, Verebes: 88. 07. 15. (2) DT, *MMM*; **DS 69**: Békésszentandrás, duzzasztó: 92. 06. 25. (1) DT; 96. 07. 12. (+) LJ, *LJ !*; **Kettős-Körös: ES 09**: Köröstarcsa, 47-es út: 95. 09. 12. (2) CSB, *MAM*; **Fekete-Körös: ES 27**: Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Sarkad, összefolyástól 3 km-re: 94. 11. 03. (1) DT, *MMM*; **ES 37**: Sarkad, összefolyástól 13 km-re: 94. 11. 10. (4) DT, *MMM*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány: — (+) —, *KD/87*; **Berettyó: ET 10**: Szeghalom, Berettyó-híd: 95. 06. 26. (1) CSB, *MAM*; Szeghalom, Berettyó-híd: 97. - (+) JP-KB-OP, *JKO*

Pisidium henslowanum (Sheppard): **Fekete-Körös: ES 27**: Doboz?, Szanazug: — (+) KGY, *KD/87*

Pisidium obtusale (Lamarck): **Fekete-Körös: ES 27**: Gyula: — (+) —, *PRSZ-RP*; Doboz, Szanazug: — (+) KGY, *KD/87*

Pisidium indet.: **Fekete-Körös: ES 27**: Doboz, Szanazug: 80. 07. 01. (8) KGY, *KGY/96*; **Sebes-Körös: ET 00**: Körösladány, duzzasztó: 88. 06. 21. (2) DT, *MMM*

Irodalom

- Csiki E. (1902): Mollusca. — in: Fauna Regni Hungariae II. 1-44. Budapest
- Domokos T. - Kovács Gy. (1985): A hazai sapkacsigák Békés megyei elterjedése és pásztázó mikroszkópos vizsgálata — Állattai közlemények LXXII: 47-51. Budapest -**DK/85**
- Domokos T. (1989): Doboz térségének csigái és kagylói. Dobozi tanulmányok : 52-63. Békéscsaba
- Domokos T. (1993): A Hármas-Körös 45. és 50. töltéskilométere közötti szakaszának (Szarvas) malakoökológiai és -cönológiai viszonyai annak hullámtéri és mentett oldalán — Malakológiai Tájékoztató 12.: 59-68. Gyöngyös - **DT/93**
- Domokos T. (1997): A Dél-Tiszántúl puhatestű faunájának vizsgálata. Jelentés a Körös-Maros Nemzeti Park részére: 59 o. - Szarvas
- Goda P. (1994): A Körösök holtágai. Kézirat, Körös Vidéki Vízügyi Igazgatóság: 32 o. - Gyula
- Juhász P. - Kiss B. - Olajos P. (1998): Faunisztikai kutatások a Körös-Maros Nemzeti Park területén — Crisicum I.: 105-125. Szarvas - **JKO**
- Kozák J. - Sümegei P. (1994): Új adat a fehérszájú korongcsiga (*Anisus leucostoma*) Mollusca faj magyarországi elterjedéséhez — Calandrella VIII/1-2: 76-79. Debrecen
- Kovács Gy. (1980): Békés megye Mollusca-faunájának alapvetése. A Békés Megyei Múzeumok Közleményei 6.: 51-83. Békéscsaba - **KGY/80**
- Kovács Gy. - Domokos T. (1987): Újabb adatok Békés megye Mollusca-faunájához. Malakológiai Tájékoztató 7.: 23-28. Gyöngyös - **KD/87**
- Kovács Gy. (1996): Gyűjtési napló, kézirat - **KGY/96**
- Lennert J. (1997): A Hármas-Körös békésszentandrás duzzasztójának vízi Mollusca faunája, különös tekintettel a *Theodoxus* (Th.) *fluviatilis* (Linné 1758) új előfordulására. Malakológiai Tájékoztató 16.: 75-78. Gyöngyös - **LJ**

- Obert F. - Vasas F. - Vasas F.-né (1989): Úszó vízínövények inváziója a Körösökön. Környezet- és Természetvédelmi Évkönyv 8.: 67-73. Békéscsaba
- Pintér L. - Richnovszky A. - Szigethy A. (1979): A magyarországi recens puhatestűek elterjedése. Soosiana (suppl. I.) - **PRSZ**
- Pintér L. - Szigethy A. (1979): A magyarországi recens puhatestűek elterjedése: Kiegészítések és helyesbítések I. Soosiana 7.: 97- 108.
- Pintér L. - Szigethy A. (1980): A magyarországi recens puhatestűek elterjedése: Kiegészítések helyesbítések II. Soosiana 8.: 65- 80.
- Pintér L. (1984): Magyarország recens puhatestűinek revideált katalógusa (Mollusca). Fol. Hist.-nat. Mus. Matr. 9.: 79-90. Gyöngyös
- Richnovszky A. - Pintér L. (1979): A vízicsigák és kagylók (Mollusca) kishatározója. Vízügyi hidrobiológia 6.: 204 o. - Budapest - **RP**
- Sárkány-Kiss E.- F. Boloş - Nagy E. (1997): Freshwater molluscs from the Criş/Körös rivers. in: The Criş/Körös Rivers' Valleys, Tiscia monograph series: 195-202. Szolnok - Szeged - Târgu Mureş - **SKBN**
- Soós L. (1943): A Kárpát-medence Mollusca-faunája. In: Magyarország természetrajza I. Állattani rész: 478 o. Budapest
- Soós L. (1955-1959): Mollusca. In: Magyarország állatvilága 19 (3):158 o. Budapest
- Varga A. (1980/a): Vásárhelyi István gyűjteménye a Herman Ottó Múzeumban I. (Mollusca-Puhatestűek). A Herman Ottó Múzeum Évkönyve -XIX. : 375-390. Miskolc - **VA/80**
- Varga A. (1980/b): Vásárhelyi István gyűjteménye a Miskolci Herman Ottó Múzeumban. (II. Mollusca-Puhatestűek). Folia Hist.-Nat. M. Matraensis -6.: 147-158. Gyöngyös
- Varga A. (1981): Vásárhelyi István gyűjteménye a Miskolci Herman Ottó Múzeumban. (III. Mollusca-Pisces). Folia Hist.-Nat. M. Matraensis -7.: 71-79. Gyöngyös - **VA/81**
- Varga A.-Csányi B. (1997): Vízicsiga-fajok elterjedésének adatai hazai folyóinkban az elmúlt évtized faunisztikai feltárása alapján. Folia Hist.-Nat. M. Matraensis -22.: 285-322. Gyöngyös - **VCS**

Author's address:

Domokos Tamás - Lennert József
Munkácsy Mihály Múzeum
H-5601 Békéscsaba
Pf.: 46